

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

INFORMACJA O AUDYTORIUM RADIOWYM W POLSCE W II KWARTALE 2020 ROKU

NA PODSTAWIE DANYCH Z BADANIA RADIO TRACK REALIZOWANEGO
PRZEZ KANTAR POLSKA S. A.

ANALIZA I OPRACOWANIE
MONIKA TROCHIMCZUK
DEPARTAMENT MONITORINGU
WARSZAWA 2020

WSTĘP

Informację sporządzono na podstawie badania audytorium radia *Radio Track* realizowanego na zlecenie Komitetu Badań Radiowych przez Kantar Polska S.A.

Badanie przeprowadzane jest na ogólnopolskiej próbie osób w wieku 15-75 lat, poprzez komputerowo wspomagane wywiady telefoniczne (CATI) metodą *Day After Recall*, która polega na odtworzeniu przez respondenta przebiegu słuchalności radia z poprzedniego dnia i w tym kontekście przypomnieniu słuchanych w ciągu dnia programów radiowych. W ciągu miesiąca przeprowadzanych jest około 7000 wywiadów. Dane łączone są w pakiety, zwane falami, po trzy miesiące. W każdej fali znajdują się informacje od około 21 tys. respondentów. Dobór respondentów uwzględnia następującą zasadę: połowa miesięcznej próby badawczej jest dobierana proporcjonalnie do rozkładu populacji w Polsce, zaś drugą połowę stanowią dodatkowi respondenci z dużych (powyżej 100 tys. mieszkańców) miast (jest to tzw. nadreprezentacja miejska). Z tego względu wskaźniki słuchalności dla obszarów poza nadreprezentacjami są określane z wyraźnie mniejszą dokładnością.

Wielkość próby w drugim kwartale 2020 r. to 20 980 respondentów. W badaniu uwzględnione zostały programy radiowe, publiczne i koncesjonowane nadawane przez całą dobę – 299 programów.

Do badania w drugim kwartale 2020 r. dołączono dwa programy radiowe:

- **Radio Rekord Mazowsze 88,7 FM** – od kwietnia 2020;
- **Radio ESKA Braniewo** – od maja 2020.

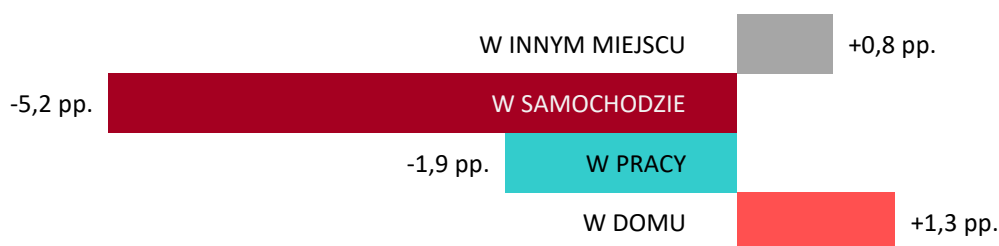
Wskaźniki wykorzystane w analizie to:

- **udział programu/grupy programów w czasie słuchania** – stosunek całkowitego czasu, jaki słuchacze poświęcili na słuchanie określonego programu radiowego/grupy programów do całkowitego czasu słuchania wszystkich objętych badaniem programów radiowych.
- **zasięg dzienny** w %, inaczej wielkość audytorium – odsetek osób w danej populacji, które słuchały programu przynajmniej raz w ciągu dnia.
- **zasięg dzienny w kwadransach** w % – odsetek osób w danej populacji, które słuchały programu w co najmniej jednym z wybranych kwadransów. Wybierając jeden kwadrans, będzie to odsetek słuchaczy w tym właśnie kwadransie, wybierając wszystkie kwadransy (całą dobę), zasięg dzienny w kwadransie będzie równy zasięgowi dziennemu.
- **dobowy czas słuchania** – średni czas, jaki w ciągu doby respondenci przeznaczyci na słuchanie programu.

SŁUCHANIE RADIA

W drugim kwartale 2020 r. nastąpił wyraźny spadek zasięgu dziennego radia w Polsce. Epidemia związana z wirusem SARS-COV-2 oraz wprowadzone w związku z nią specjalne zalecenia i restrykcje, między innymi ograniczenia w przemieszczaniu się oraz przejście wielu osób na tak zwaną pracę zdalną, wpłynęły na sposób korzystania z mediów. W porównaniu z pierwszym kwartałem 2020 r., kiedy epidemia dopiero się rozpoczynała, zaobserwowano wyraźne zmniejszenie się odsetka osób słuchających radia w samochodzie i w pracy, natomiast więcej osób słuchało radia w domu, co obrazuje poniższy wykres (pp. - punkty procentowe).

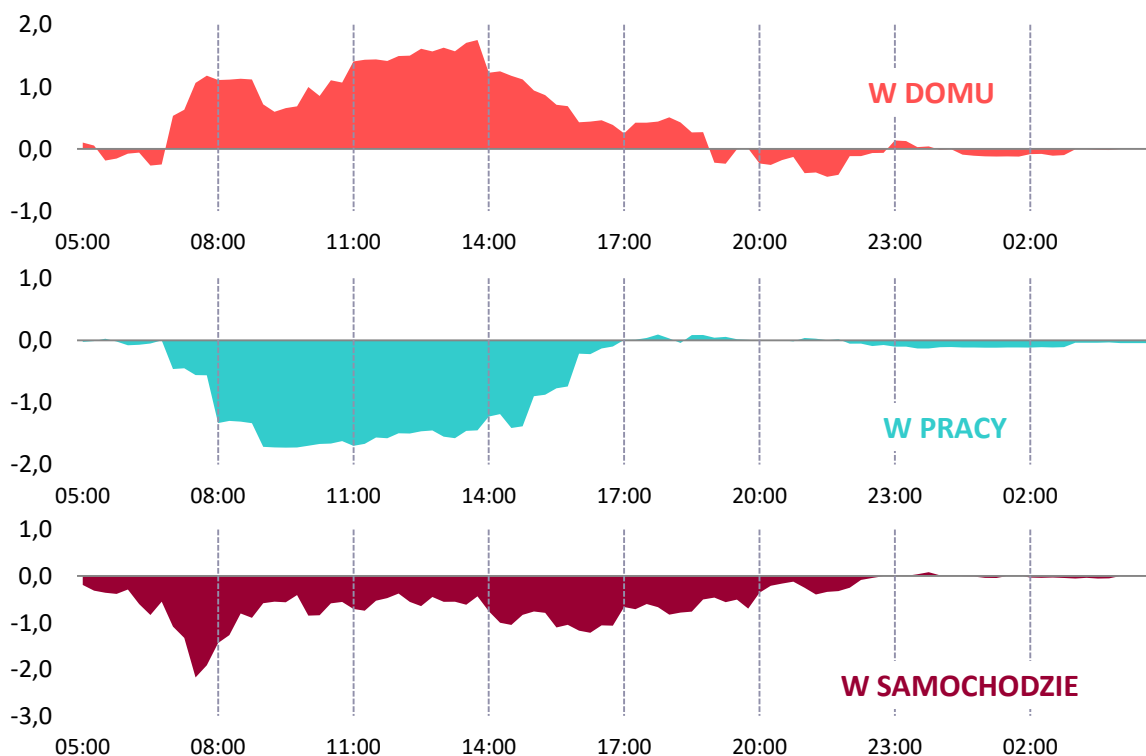
Wykres 1. Zasięg dzienny radia – zmiana w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

Zmiana odsetka słuchaczy w porównaniu z poprzednim kwartałem w kolejnych kwadransach dnia w zależności od miejsca słuchania radia pozwala zaobserwować prawidłowości korespondujące z charakterem wprowadzonych restrykcji.

Wykres 2. Różnica zasięgu w kwadransach między drugim a pierwszym kwartałem 2020. [punkty procentowe]

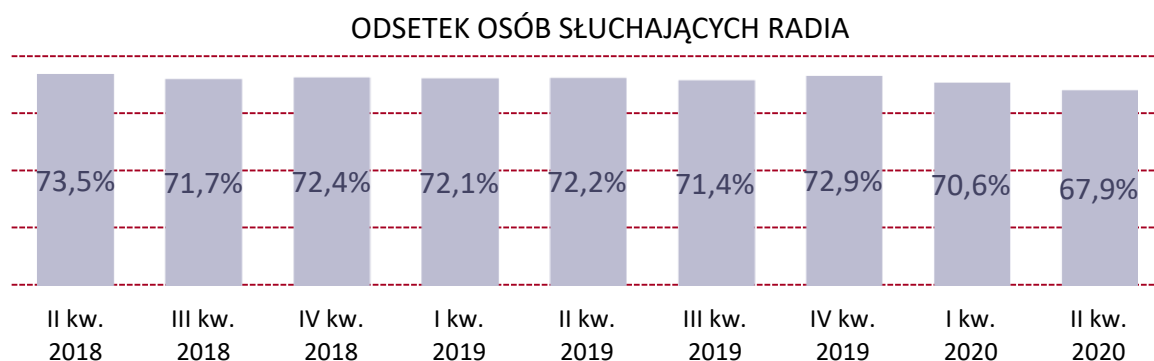

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

W porze dojazdów do pracy – między godz. 7:00 a 9:00 – zmalał odsetek osób słuchających radia w samochodzie, wzrósł za to zasięg radia słuchanego w domu. W ciągu dnia mniejszy był zasięg radia słuchanego w pracy, ale spadek ten był częściowo kompensowany przez osoby, które włączyły radio w domu.

Sumarycznie, dzienny odsetek mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat słuchających programów objętych badaniem *RadioTrack* był mniejszy o 2,7 pp. niż w poprzednim kwartale i wyniósł **67,9%**. Jest to najniższa wartość zasięgu dziennego odnotowana w tym stuleciu. Średni czas poświęcony na słuchanie radia wyniósł 4 godziny i 24 minut w ciągu doby.

Wykres 3. Dzienny odsetek mieszkańców Polski słuchających badanych programów.

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

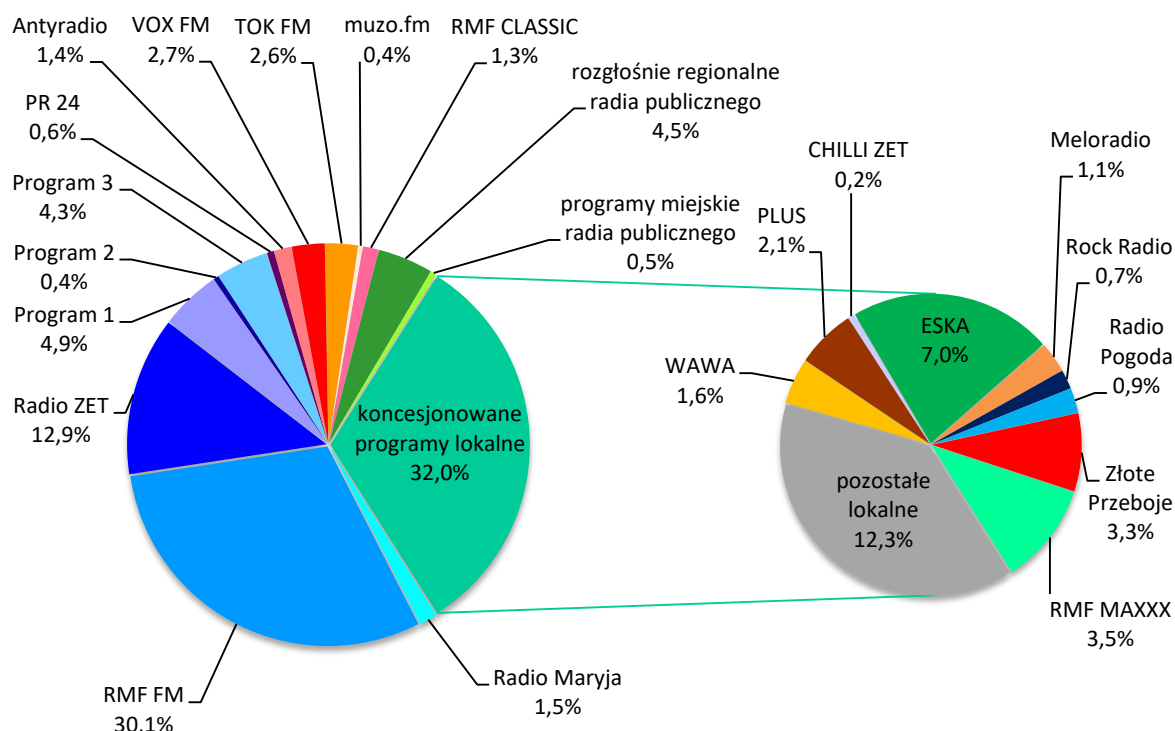
RYNEK RADIOWY W POLSCE

Na *Wykresie 4.* (na następnej stronie) przedstawiono udziały w czasie słuchania programów radiowych w pierwszym kwartale 2020 r., natomiast w tabelach na końcu opracowania znajdują się wartości wskaźników słuchalności programów i grup programów radiowych wraz z zaznaczeniem kierunku ich zmian w porównaniu z poprzednim kwartałem.

PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

W Polsce nadawanych jest sześć radiowych programów ogólnopolskich, z których każdy obejmuje swoim zasięgiem większość terytorium naszego kraju. Są to Programy 1, 2 i 3 Polskiego Radia, Radio RMF FM, Radio ZET oraz Radio Maryja, przy czym Program 2 ma mniejsze, wynoszące 72%, pokrycie ludnościowe.

Wykres 4. Rynek radiowy w Polsce, kwiecień-czerwiec 2020, udział w czasie słuchania.

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

Udział programów ogólnopolskich w czasie słuchania

Najwięcej czasu radiosłuchacze poświęcają uniwersalnym programom ogólnopolskim: Radio RMF FM, Radio Zet oraz Programom 1 i 3 Polskiego Radia. Programy te, wraz z pozostałymi, wyspecjalizowanymi programami ogólnopolskimi – Radiem Maryja i Programem 2, miały łącznie **54,0%** udziału w czasie słuchania (zob. *Wykres 2.*) – o 0,4 pp. mniej niż w pierwszym kwartale. Wśród nich zdecydowanie najchętniej słuchane było radio RMF FM, dla którego odnotowano rekordowy, wynoszący 30,1%, udział w czasie słuchania. Było to o 0,9 pp. więcej niż w poprzednim kwartale. Wśród pozostałych programów ogólnopolskich największą zmianę udziału w czasie słuchania odnotowano w przypadku Programu 3 Polskiego Radia, dla którego wskaźnik ten zmalał o 1,0 pp.

Audytorium programów ogólnopolskich

Jak można się spodziewać na podstawie ogólnego spadku liczby radiosłuchaczy, audytorium programów ogólnopolskich zmniejszyło się – było niższe o 1,5 pp. niż w pierwszym kwartale 2020 r. i wyniosło 45,2%. Największy spadek zasięgu – o 1,4 pp. – odnotowano dla Radia ZET. Publiczna Trójka zaś miała odsetek słuchaczy niższy o 1,1 pp. Spadek zasięgu dziennego dotknął również RMF FM, dla którego wskaźnik ten zmalał o 0,6 pp.

PROGRAMY PONADREGIONALNE

Programy ponadregionalne, do których należą Antyradio, VOX FM, TOK FM, muzo.fm i RMF Classic oraz publiczne Polskie Radio 24, rozpowszechniane są na kilku, bądź kilkunastu obszarach (głównie w większych miastach).

Udział w czasie słuchania programów ponadregionalnych

Łączny udział programów ponadregionalnych w czasie słuchania wzrósł o 0,4 pp. do wartości 9,0%. Stało się to głównie za sprawą wzrostu o 0,5 pp. udziału w czasie słuchania informacyjno-publicystycznego programu TOK FM.

Audytoryum programów ponadregionalnych

Zasięgi programów ponadregionalnych zmalały w porównaniu z poprzednim kwartałem, za wyjątkiem TOK FM, którego zasięg dzienny wzrósł o 0,5 pp. Największy spadek tego wskaźnika odnotował program VOX FM (o 0,6 pp.). Ogółem, programów ponadregionalnych słuchało 9,7% mieszkańców Polski w wieku 15-75 lat i było to o 0,4 pp. mniej niż w poprzednim kwartale.

PROGRAMY REGIONALNE I MIEJSKIE RADIA PUBLICZNEGO

Siedemnaście programów regionalnych rozpowszechnianych jest na obszarach odpowiadających województwom (przy czym na terenie województwa zachodniopomorskiego nadawane są dwa programy: Polskie Radio Szczecin oraz Polskie Radio Koszalin obejmujące także swym zasięgiem część terytorium województwa pomorskiego). Programy te należą do nadawców publicznych, którzy ponadto rozpowszechniają osiem programów miejskich.

Udział w czasie słuchania i audytoryum programów regionalnych

Łączny udział w czasie słuchania rozgłośni regionalnych polskiego radia wzrósł o 0,5 pp. w stosunku do pierwszego kwartału 2020 r. i wyniósł 4,5%, a ich audytoryum zmalało o 0,2 pp. do wartości 5,5%. Programy miejskie miały łącznie 0,5% udziału w czasie słuchania.

KONCESJONOWANE PROGRAMY LOKALNE

Programy lokalne to liczna (ok. 260) grupa programów o mniejszym zasięgu, docierających do słuchaczy w obrębie niewielkich obszarów (gmina, powiat). Część z nich jest rozpowszechniana w ramach sieci programowych, część jest niezrzeszona w sieciach.

Udział programów lokalnych w czasie słuchania

Łączny udział w czasie słuchania programów o zasięgu lokalnym był mniejszy niż w poprzednim kwartale o 0,7 pp. i wyniósł 31,9%. Wskaźnik ten zmalał przede wszystkim dla sieci programów kierowanych do młodszych słuchaczy: ESKA (spadek o 0,7 pp.) oraz RMF MAXXX (spadek o 0,5 pp.). Wzrósł natomiast udział w czasie słuchania programów zaznaczonych *Wykresie 4. jako pozostałe lokalne* (o 0,4 pp.).

Audytoryum programów lokalnych

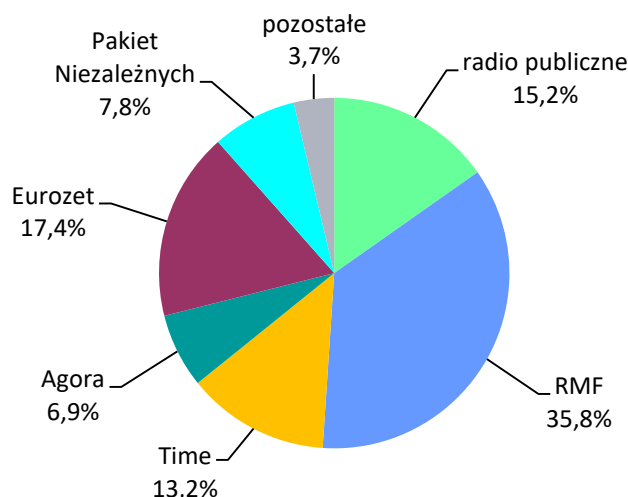
Zasięg dzienny programów lokalnych był niższy aż o 3,1 pp. w porównaniu z poprzednim kwartałem i wyniósł 31,7%. Największe spadki audytoryum odnotowano dla programów *pozostałych lokalnych* (o 1,4 pp.), sieci ESKA (o 1,3 pp.) i RMF MAXXX (o 0,6 pp.).

GRUPY KAPITAŁOWE

Polski rynek radiofoniczny podzielony jest pomiędzy radio publiczne, cztery komercyjne grupy kapitałowe, oraz pozostałe programy, z których część jest zrzeszona w ramach *Pakietu Niezależnych*:

- **Radio publiczne** to programy Polskiego Radia S.A. oraz rozgłośnie regionalne polskiego radia będące oddzielnymi spółkami.
- Do grupy **RMF** należą ogólnopolski program RMF FM, RMF Classic, sieć RMF MAXXX oraz cztery inne programy lokalne.
- W skład grupy **Time** wchodzi sieć programów ESKA, WAWA, Radio VOX FM, pięć z programów z sieci Plus (pozostałe wchodzi w skład Eurozetu) oraz program ESKA Rock.
- Grupa **Agora** to ponadregionalny TOK FM oraz sieci Rock Radio, Złote Przeboje i Radio Pogoda.
- W ramach **Eurozetu** nadawane są ogólnopolskie Radio ZET, Antyradio, sieci programów lokalnych: Meloradio, Chilli ZET oraz osiem programów sieci Plus.
- Wśród pozostałych programów, znajduje się ogólnopolskie Radio Maryja oraz programy lokalne, z których 56 współpracuje w ramach porozumienia handlowego o nazwie **Pakiet Niezależnych**, które jest powiązane z **Eurozetem**.

Wykres 5. Udział w czasie słuchania programów radiowych wg. grup kapitałowych, drugi kwartał 2020.

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

Największy udział w czasie słuchania mają grupy, w których znajdują się programy o zasięgu ogólnopolskim, przy czym najwięcej – 35,8% – przypada grupie RMF, której udział wzrósł w stosunku do pierwszego kwartału 2020 r. o 0,4 pp. Programy, które działają samodzielnie

(ogólnopolskie Radio Maryja, ponadregionalne radio muzo.fm oraz 40 programów lokalnych) mają tylko 3,7% udziału w czasie słuchania.

Tabela 1. Wskaźniki słuchalności programów radiowych w drugim kwartale 2020 r. z zaznaczeniem kierunku ich zmiany w stosunku do poprzedniego kwartału.

	Zasięg dzienny	Udział w czasie słuchania (%)	Dzienny czas słuchania
WSZYSTKIE	67,9% ↓	100,0% →	4:23:57 ↑
PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE	45,2% ↓	54,0% ↓	3:34:22 ↓
Program 1 PR SA	5,3% ↓	4,9% ↓	2:45:59 ↓
Program 2 PR SA	0,7% ↑	0,4% ↑	2:02:01 ↑
Program 3 PR SA	4,2% ↓	4,3% ↓	3:00:12 ↓
Radio RMF FM	29,4% ↓	30,1% ↑	3:03:41 ↑
Radio ZET	14,6% ↓	12,9% ↓	2:37:42 ↑
Radio Maryja	2,1% ↑	1,5% →	2:04:10 ↓
PROGRAMY PONADREGIONALNE	9,7% ↑	9,0% →	2:46:02 ↓
PR 24	0,8% ↓	0,6% →	2:11:31 ↓
Antyradio	1,7% ↓	1,4% ↓	2:29:36 ↑
VOX FM	3,0% ↓	2,7% ↓	2:40:47 ↑
TOK FM	3,0% ↑	2,6% ↑	2:36:47 ↑
muzo.fm	0,4% →	0,4% →	2:49:54 ↑
RMF Classic	1,5% ↓	1,3% ↑	2:29:44 ↑
ROZGŁOŚNIE REGIONALNE RADIA PUBLICZNEGO	5,3% ↓	4,5% ↑	2:31:09 ↑
PROGRAMY MIEJSKIE RADIA PUBLICZNEGO	0,5% ↓	0,5% ↑	2:53:07 ↑
KONCESJONOWANE PROGRAMY LOKALNE	31,7% ↓	31,9% ↓	3:00:17 ↑
Eska	10,2% ↓	7,0% ↓	2:03:33 ↓
Złote Przeboje	3,3% ↓	2,7% ↓	2:25:11 ↑
RMF MAXXX	5,1% ↓	3,5% ↓	2:03:52 ↓
Plus	2,5% ↓	2,1% ↓	2:26:21 ↓
Meloradio	1,1% ↓	1,1% ↑	3:00:17 ↑
WAWA	1,9% ↓	1,6% ↑	2:32:03 ↑
Chilli ZET	0,4% ↑	0,2% →	1:47:05 ↓
Rock Radio	0,7% →	0,7% ↑	3:02:42 ↑
Radio Pogoda	1,1% ↑	0,9% →	2:15:48 ↓
lokalne niesieciowe	12,6% ↓	12,3% ↑	2:55:08 ↑

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.

Tabela 2. Wskaźniki słuchalności dla grup kapitałowych w drugim kwartale 2020 r. z zaznaczeniem kierunku ich zmiany w stosunku do poprzedniego kwartału.

	Zasięg dzienny	Udział w czasie słuchania (%)	Dzienny czas słuchania
radio publiczne	14,8% ↓	15,2% ↓	3:04:43 ↓
RMF	34,3% ↓	35,8% ↑	3:07:14 ↑
Time	15,7% ↓	13,2% ↓	2:30:34 ↑
Agora	7,7% ↑	6,9% ↑	2:40:45 ↑
Eurozet	18,9% ↓	17,4% →	2:44:50 ↑
Pakiet Niezależnych	7,7% ↓	7,8% ↑	3:02:04 ↑
pozostałe	4,6% ↓	3,7% ↑	2:23:38 ↑

Opracowanie Biura KRRiT na podstawie badania *RadioTrack* Kantar Polska.